І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 206. ЦЕНТІВ 12 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 27-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1962 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 206. VOL. LXIX.

ЗДА ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ КУБИ, АЛЕ НЕ ПЕРЕРВУТЬ БЛЬОКАДИ; В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ПОКАЗАНО ДОКУМЕНТАЛЬНІ ДОКАЗИ СОВЄТСЬКИХ АҐРЕСИВНИХ ВЛАШТУВАНЬ НА КУБІ; ОДИН СОВЄТСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ПРОПУЩЕНО ЧЕРЕЗ БЛЬОКАДУ, ІНШІ ЗМІНИЛИ КУРС, А ЩЕ ІНШИХ ОЧІКУЄТЬСЯ; ЗАПОВІДАЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО БОМБАРДУВАННЯ АҐРЕСИВНИХ СОВЄТСЬКИХ БАЗ НА КУБІ

ЗДА ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА ПЕРЕГОВОРИ, АЛЕ НЕ ПЕРЕРВУТЬ БЛЬОКАДИ

Об'єднані Нації. — Президент Кеннеді відповів коротко генеральному секретареві Об'єднаних Націй на його пропозицію перервати бльокаду Куби на два-три тижні і в міжчасі переговорювати з Хрущовим, але в тій своїй відповіді проминув мовчанкою справу бльокади. Зате Президент заявив: „Як це ми з'ясували на Раді Безпеки, існуючу загрозу (для світового миру) створено через секретне введення на Кубу офензивної зброї і відповідальність лежить у тому, щоб ту зброю забрано геть". Однак Президент признає, що У Тант „зробив деякі суґестії і запросив до вступних розмов для з'ясування, чи можуть бути запевнені задовільні приготування". У зв'язку з тим Президент заявив, що американський амбасадор в ОН Стівенсон готов переговорити з генеральним секретарем Об'єднаних Націй щодо „приготувань". Цю відповідь президента Кеннеді різні дипломати різно інтерпретували, але загально панує переконання, що Америка готова до переговорів з Совєтським Союзом, проте не перерве бльокади Куби, поки не дістане цілком певної гарантії, що Совєти не постачатимуть більше ракет на Кубу та що існуючі на Кубі ракети будуть унешкідливлені чи забрані геть. У Тант дістав також відповідь від Нікіти Хрущова, який прийняв пропозицію до переговорів. В пропозиції У Танта нічого не говорилось про ракети на Кубі, зате вимагалось перервання американської бльокади і заміну за голословне совєтське приречення припинення дальших доставів офензивної зброї для Куби. Нікіта Хрущов одночасно відповів також на листа від англійського пацифіста лорда Бертранда Рассела, знову лаючись на Америку та запевняючи про своє „миролюбіє". Рассел, за газетними вістками, був дуже „приємно заскочений" швидкою відповіддю Хрущова, зате він невдоволений, що не дістав ніякої відповіді від президента Кеннеді. З Білого Дому заявлено, що не отримано там ніякого листа від Рассела, але 86-літній англійський фанатичний пацифіст, який вічно протестує тільки проти атомових експериментів Америки і проти американських баз в Британіі, а не проти Совєтського Союзу, — заповів, що він напише ще одного листа президентові Кеннеді. Очевидно, Бертранд Рассел, також, як більшенство і всі інші сателіти прислужники, промовчують суть справи, а саме — атомово-ракетне збройння Куби, яке є яскравою провокацією у відношенні до Злучених Держав і всіх латино - американських країн.

Папа проголосив новий заклик до миру

Рим. — Папа Іван XXIII виголосив в минулий четвер 25 жовтня 1962 в своїй бібліотеці 7-хвилинний заклик до володарів цього світу не щадити ніяких заходів, які потрібні для запевнення світові миру. Папа не називав у своєму зверненні ніякої держави ані не зробив натяку на Кубу, проте він підкреслив, що саме тепер, коли Вселенський Собор Католицької Церкви переводить свої наради „небезпечні хмари знову затемнили міжнародний овид". Папа закликав до переговорів „на всіх рівенях і в усі часи" та запевнив ще раз, що Католицькій Церкві нічого не лежить так на серці, як загальний мир.

Цивільна Оборона на випадок атомової атаки

Ню Йорк. — Стейтова Цивільна Оборона повідомила, що вона має плян евакуювання здорових тих, що залишилися здорові і лікування всіх поранених. Представник Цивільної Оборони заявив, що не можна навіть думати про те, щоб евакуювати людей перед атакою, бо випущена ракета за совєтським кордоном може бути над ЗДА за 25 до 30 мінут. Радарова алярмова стація зможе повідомити про ворожу атаку 15 мінут скорше, але той час не дозволяє на жадну втечу населення з міста, що є загрожене ворожою ракетою. Досі немає оборони перед далекими керованими ракетами. Акція Цивільної Оборони обмежуватиметься до ратування пораненого населення та до допомоги тим людям, які залишилися живими після атаки. На випадок заповідженої ворожої атаки населення має хоронитися в найближчому сховищі, якщо воно таке є, а як немає сховища, то треба втікати до пивниць під більшими будинками, або під звичайними домами. В деяких районах міста Ню Йорку немає публічного позначення протирадійних сховищ. Визначені є шпиталі та рятункові дружини в цілому стейті, які працюватимуть в тих районах, що були б заатаковані ворогом.

В НЕДІЛЮ 28-ГО ЖОВТНЯ КІНЧАЄТЬСЯ ЛІТНІЙ ОЩАДНОСТЕВИЙ ЧАС

Ню Йорк. — Вночі з суботи на неділю о год. 2-ій по півночі кінчається літній ощадностевий час і починається так званий сонішний або стандартний час. Літній час обов'язував в деяких східніх стейтах від останньої неділі квітня. В суботу ввечері треба пересунути вказівки годинників на одну годину взад, можна буде відіспати ту годину, яку втрачено в квітні коли ввели були літній час.

В АМЕРИЦІ

● Армія 24-го жовтня випустила ракету Сарджента, 34 стопи довжини, яка має заступити короткосяжну ракету Корпорал. Сарджент користується твердим пальним і тому ця ракета є вигідніша, як Корпорал, що вживав плинного пального.

● Посадник міста Савт Рівер в Ню Джерзі Едмунд Дж. Лутор запросив совєтського прем'єра Микиту Хрущова на „Тиждень Гостинности", який там має відбутися від 3-го до 10-го листопада. Запрошення вислано і до президента Кеннеді ще перед бльокадою Куби. Президент відповів був, що він не зможе прибути, а Хрущов досі не дав відповіді. Якби він так несподівано прибув, то населення Савт Ріверу не дуже ним тішилося б.

● З Білого Дому повідомили що не змінився плян президента Кеннеді в днях 12-14-го листопада відвідати Бразилію, хоч заіснувала кубінська криза. З Вашингтону вже виїхала група урядовців до Бразилії, щоб там підготовити візиту Президента.

БЛЬОКАДА КУБИ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Вашингтон. — В четвер 25-го жовтня ЗДА були тверді в рішенні продовжувати бльокаду Куби, хоч з багатьох сторін були натяки в тому напрямку, щоб припинити карантену кубинського острова на два тижні, щоб охолодилася дещо напружена, до гарячого ситуація. Представник Білого Дому заявив, що ЗДА мусять так довго бльокувати Кубу, як довго кораблі СССР прибуватимуть туди з невідомим вантажем. З інших джерел повідомили, що напруження між Сходом і Заходом так довго не може зменшитись, як довго на Кубі не будуть зліквідовані ті бази для далекосяжних ракет, які вже є збудовані, а ракети не будуть знищені або не будуть забрані геть. І тому треба продовжувати бльокаду і не мас можливости думати про її припинення. В політичних колах звертають увагу на те, що 12 совєтських кораблів, які тримали курс на Кубу, змінили напрямок, що свідчить про те, що СССР віз на Кубу дальші офензивні воєнні матеріяли. Це свідчить теж про те, що Москва не хоче допустити до головної розтри із ЗДА, хоч два дні скорше в Москві заявляли, що ніхто не сміє контролювати совєтських кораблів. В урядових колах переважає думка, що небезпека ще не минула бо в дійсності ще не відбулася ревізія ані одного совєтського корабля, бо нафтоналивний корабель „Букарешт" переїхав на основі контролі „на око". — Представник Білого Дому заявив журналістам: „Це є очевидне, що бльокада продовжується. На океані ще пливуть совєтські кораблі в напрямі Куби, і карантена — це єдиний спосіб, щоб ЗДА могли знати, що кораблі везуть на Кубу". Ціллю бльокади є не допустити до Куби офензивної зброї, і тому не можна припинити бльокади, бо не можна вірити на слово, що буде припинена доставка воєнного матеріялу для Кастра. 8 латино - американських держав зголосили допомогу в переведенні бльокади. Ці держави, це — Арґентина, Ель Сальвадор, Коста Ріка, Гондурас, Еквадор, Колюмбія Ґватемаля і Домініканська Республіка. Вони запропонували поміч в кораблях і поставили до диспозиції американської фльоти свої порти та летовища.

Фльота перепустила до Куби нафто-наливний корабель „Букарешт"

Вашингтон. — Департамент Оборони повідомив 25 жовтня, що американська фльота яка бльокує Кубу, притримала була перший корабель, який наближався до Куби і без дійсної контролі перепустила нафтоналивний корабель „Букарешт", який віз нафту. На корабель не входили американські представники. Вони повірили заяві капітана корабля, що на танкері є тільки нафта, а немає офензивної зброї. Представник фльоти заявив, що можна було повірити на слово капітана цього танкера, бо він виплив із совєтського порту ще перед оголошенням бльокади і не міг навантажувати зброю. Інші совєтські кораблі, які везли зброю, не мали відваги зближатися до американської фльоти і змінили свій курс. Представник Департаменту Оборони повідомив, що розвідка ствердила, що Кастро не припинив розбудовувати баз для далекосяжних ракет. Конгресмен демократ Гейл Боґс із Луїзіяни заявив, що президент Кеннеді рішуче вимагає, щоб були знищені збудовані бази на Кубі. Конгресмен Боґс на конференції в Білому Домі з Президентом і сказав таке: „Вірте мені, що ЗДА мають силу, щоб знищити ті бази, і я запевняю вас, що вони це зроблять". Боґс сказав це перед своїми виборцями під час виборчої кампанії в Ню Орлінсі. Надійшли звіти розвідки, що американська фльота незабаром контролюватиме кораблі некомуністичних держав, а також і американських союзників. Представник уряду заявив, що всі кораблі будуть гостро контрольовані без огляду на те, чиї вони є. В столиці виникає питання, як це могло статися, що Кастро місяцями розбудовував бази для далекосяжних ракет, і Вашингтон нічого про це не знав, а президент Кеннеді заперечив був твердження сенатора Кеннета Б. Кітінґа про те, що Кастро має таку зброю, яка загрожує безпеці ЗДА і Західньої Півкулі. Президент говорив тоді, що Куба має тільки дефензивну зброю. Тепер ЗДА вимагають, щоб знищити ті бази.

Світова Федерація Жіночих Клюбів одержала список українських книжок

Ню Йорк. — В Америці існує Загальна Світова Федерація Жіночих Клюбів, що має своїх членів по багатьох країнах світу та нараховує їх понад 12 мільйонів. Союз Українок Америки належить до цієї Федерації. Тепер ця Федерація приготовляє список книжок, що їх вона рекомендуватиме своїм членам. Такий список англомовних книжок про Україну та на українські теми приготовила для Федерації пані Марія Душник, секретарка організації „Жінки за Волю" та організаційна референтка Союзу Українок Америки. В списку книжок подано автора, заголовок книжки, видавця, кількість сторінок та ціну і місце де книжку можна набути.

Американці захоплюються концертами Капелі Бандуристів

Форт Додж, Айова. — Українська Капеля Бандуристів, тепер під диригентурою Івана Задорожного, здобуває нові успіхи в своєму турне по Америці і Канаді. Минулої суботи, 20-го жовтня, Капеля виступила з концертом в стейтовому університеті Амес, Айова. Згідно з повідомленням пані Марії Ліщинської, захопленню 4-тисячної публіки, приявної на концерті, не було меж. Після кожної точки вона по чотири і більше разів викликала бандуристів на сцену. Після концерту ще довго затримано бандуристів, інтересуючися їхніми піснями, інструментами та краiною їхнього походження

● У Вашингтоні в днях 23-го і 24-го жовтня відбувся Крайовий Фестиваль Поетів, в якому взяли участь 33 американських поети, які виголошували свої твори в приміщенні Конгресової Бібліотеки. Цей Фестиваль фінансувала Фундація Боллинґен із Ню Йорку. Поети мусіли заговорити і про кубинську кризу, бо не відбулася їхня візита до Білого Дому, до чого мала прийняти пані Кеннеді.

ОПЕРАЦІЯ „НА СТОРОЖІ" В ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ

Вояки з американської Берлінської бригади заміновують поля в Груневальдському лісі для забезпеки перед несподіваною агресією совєтських військ, що їх Москва концентрує навколо Берліну

Неру відкинув пропозицію Хрущова щодо перемир'я Індії з Китаєм

Ню Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру відкинув пропозицію, яку зробив Нікіта Хрущов у листі до нього, щоб Індія і комуністичний Китай проголосили негайно військове перемир'я та розпочали безпосередні переговори задля мирного полагодження кордонного конфлікту. Неру погодився на переговори під умовою, що китайські комуністи відкличуть свої війська на лінію, що її займали 8 вересня ц. р. Тим часом Чу Ен-лай погоджується тільки на те, щоб завернено війська на 12 1/2 миль з обох сторін від „лінії актуальної контролі". Комуно-китайські війська продовжують наступ. Вони захопили місцевість Тованг за 15 миль на південь від Тибетського кордону, що був теж кордоном Індії і посунулись в сторону Люмпу, за 12 миль на захід від Товангу. В комуно-китайські руки впала теж укріплена індійська місцевість Бумля. Індійські комунікати говорять про важкі втрати китайських комуністів, але не подають числа жертв ані своїх, ані комуністичних. Совєти вперше в минулу середу принесли коротку вістку про „поважний збройний конфлікт" між комуністичним Китаєм і Індією. Ціла та вістка зредагована в дусі „строгої невтральности" Москви в цій справі. В Індії зростає озлоблення проти міністра оборони Кришни Менона. В Калькуті відбулось публічне віче з домаганням його димісії. Індійці починають розуміти, що угодівська політика того відносно комуністичного Китаю в Об'єднаних Націях підбадьорила китайських комуністів та стояла на перешкоді здійсненню поважної збройної сили Індії.

Джан Стейнбек одержав літературну нагороду Нобеля 1962 року

Стокгольм, Швеція. — Нагороду Нобеля 1962 року в ділянці літератури признано відомому американському письменникові Джанові Стейнбекові. Народжений у Каліфорнії в ЗДА, Стейнбек має тепер 60 років і перший свій твір — роман про британського пірата Генрі Морґана „Чаша золота" опублікував, маючи 27 літ, в 1929 році. Признання і славу здобув своїм романом з життя сезонових робітників на заході п. н. „Грона гніву", що був опублікований 10 літ пізніше — 1939 р. У своїй молодості працював довгі роки, як звичайний робітник — столяром малярем, моряком, нічним сторожем, цегельником, працюючи водночас зусильно над здобуванням знання і розвитком свого письменницького таланту. За понад 30 років своєї літературної діяльності опублікував 27 книжок і безконечну кількість не раз контроверсійних статтей та есеїв. Нагороду Нобеля признала Стейнбекові 18-членна Шведська Академія Літератури, передусім за його останній твір „Зима нашого невдоволення", стверджуючи у своєму рішенні, що писання Стейнбека визначаються реалістичним підходом і багатою уявою, гумором і теплим ставленням до соціяльних проблем. Стейнбек є шостим із черги — після Сінклера Луїса, Юджина О'Нілла, Перл Бак, Вільяма Фолкнера і Е. Гемінґвея америк. лавреатом Нобеля. У цьому році ця нагорода виносить уже 49.656 долярів. Вручення нагороди відбудеться 10 грудня ц. р. в Стокгольмі.

Джан Стейнбек

РАДА БЕЗПЕКИ ПЕРЕРВАЛА НАРАДИ ПІСЛЯ ДРАМАТИЧНОГО ДІЯЛОГУ СТІВЕНСОНА Й ЗОРІНА

Адлей Е. Стівенсон

Об'єднані Нації. — На Раді Безпеки в минулий четвер 25 ц. м. відбувся драматичний діялог між Адлеєм Стівенсоном і Валеріяном Зоріним. Стівенсон, у своїй промові того дня звернув увагу, що Совєтський Союз став на становищі, що винуватим не є він, Совєтський Союз, який доставив ракети Кубі, тільки винуватими є З'єдинені Держави, які виявили той факт. „Це вперше чую — заявив Стівенсон — що винуватим не є вломник, тільки той, хто зломника піймав". Коли ж Валеріян Зорін далі заперечував, що Совєтський Союз не потребує постачати будь-кому далеко від своєї території ракети, бо могутні ракети на совєтській землі можуть поцілювати всі цілі на земній кулі, Стівенсон відповів, що справа не в тому, якими ракетами розпоряджає Совєтський Союз у себе дома, тільки в тому, чи Куба дістала від Совєтського Союзу ракети, які є офензивною зброєю. Стівенсон завдав Зоріному запит просто: „так" чи „ні" — чи Совєти доставили Кубі ракети, чи ні? Зорін не дав на це ніякої ясної відповіді, тільки викручувався, виправдуючи свою мовчанку тим, що він не знаходиться в американському суді і не є зобов'язаний відповідати на запит, сформульований так, як це робить прокуратор. Стівенсон заявив на те, що „Ви знаходитесь тепер на суді світу". Зорін, щоб перервати ту неприємну для себе ситуацію, дав — як голова на засіданні Ради Безпеки — голос представникові Чіле, але той віддав свого слова у користь Стівенсона, який — мовляв — чекав на відповідь Зоріна. Стівенсон заявив, що „Я готов чекати на відповідь на мій запит до часу, поки пекло застигне, якщо так бажаєте собі" — але всеодно Зорін до кінця того історичного засідання Ради Безпеки не дав відповіді „так" чи „ні". Не діждавшись її, Стівенсон розгорнув побільшені світлини, що їх зробила американська летунська розвідка і пояснював, де і скільки ракетних веж побудовано вже на Кубі та де, на важких вантажниках, знаходяться самі ракети. Остаточно, з уваги на готовість Америки порозумітись з генеральним секретарем Об'єднаних Націй, У Тантом, щодо передумов для безпосередніх переговорів з Хрущовим — про що мова на іншому місці — перервано наради Ради Безпеки без визначення другого терміну. У Тант мовчки і без ніякого реагування мімікою чи жестом — був приявний на тому засіданні і прислухувався драматичному діялогові представників З'єдинених Держав і Совєтського Союзу.

Міжнародна криза скріпляє позицію де Голя у Франції

Париж. — Теперішня гостра міжнародна криза скріпляє позицію президента де Голя на внутрішньому французькому терені. Всі французи здають собі справу, що в періоді гострої кризи добре мати на чолі держави таку видатну людину, що користується повагою в міжнародному світі та ще й має військову освіту і досвід, як де Голь. Тому загально панує переконання, що в недільному плебісциті над поправкою до французької конституції в справі способу, як вибирати президентів, де Голь осягне велику перемогу. Він загрозив, що коли плебісцит вийде в його некористь, то він вважатиме, що втратив довір'я у власному народі і відійде від державних справ. Крім того, з-посеред всіх гасел „за" і „проти", що виднівть на безчисленних агітаційних афішах і летючках у Франції, до французького громадянина найбільше промовляє виборче гасло де-голістів: „Голосуйте „так", бо це значить, що ви будете вибирати свого президента". Проголошення Америкою бльокади Куби страшенно схвилювало французів, які відчули, що це може дати товчок до вибуху нової великої війни. В цій ситуації ніхто не хоче, щоб у Франції настав політичний хаос, коли б де Голь зрікся влади і почалась знову міжпартійна колотнеча.

У СВІТІ

● Британія стоїть на першому місці у світі у будівлі кораблів щодо величини їхньої тонажі. За три перші квартали цього року британські доки збудували 191 корабель загальної місткости 1,379.307 тонн. На другому місці стоїть Японія із 109 кораблями на загальну місткість 1,271.669 тонн, на третьому місці Західня Німеччина з 160 кораблями на 1,034.537 тонн. ЗДА збудували кораблі тільки на збірну суму 510.379 тонн місткости.

● У Москві група середньоафриканських студентів влаштувала в минулу середу 24 жовтня крикливу демонстрацію перед американською амбасадою. Якийсь недоліток вдарив порожнім каламаром в авто, яким саме приїхав американський амбасадор Фой Колер. Ніхто в авті не був поцілений. Закордонні кореспонденти твердять, що це не була демонстрація заздалегідь вирежисерована совєтськими властями, бо ані робітників ані студентів там не було і поліціянти, які надбігли тоді, негайно розігнали недолітків.

● Пані Рут Редмонд, 65-літня вдова з Йонкерсу біля Ню Йорку, відвідала свого сина у в'язниці у Шангаї, де він перебуває, засуджений на досмертну в'язничну кару за „шпигунство". Рут Редмонд переслала листовно просьбу до комуно - китайського уряду на помилування її сина. Китайські комуністи дали їй візу на такий короткий термін, що вона не змогла поїхати особисто до Пейпінґу, де збиралася просити авдієнції у тамошніх можновладців.

● Ленінградська Симфонічна оркестра, що складається із 107 музик, дала в минулу середу 24 жовтня ц. р. урочистий концерт в палаці Об'єднаних Націй в Ню Йорку з нагоди 17-річчя Дня Об'єднаних Націй.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Суд над Совєтами

У теперішніх дебатах в Раді Безпеки Об'єднаних Націй і в широкій різномовній пресі Совєтський Союз раптом опинився в ролі обвинуваченого. Виявлення совєтських ракетних баз і далекопростірних важких бомбовиків на Кубі та реакція Америки у формі морської бльокади того острова були великою несподіванкою для всіх: і для Москви, і для невтральних, і для союзників Америки. Західні кореспонденти в Москві одностайно стверджують, що виступ президента Кеннеді заскочив совєтський уряд, який, очевидячки, не сподівався, що перетворення Куби в совєтську летунсько - ракетну базу стане світовим скандалом. Усі комуністичні фрази про те, що американці ненавидять кубинський нарід, що вони — кровожадні імперіялісти, які, мовляв, напосілися знищити волю кубинців, що її дав їм саме Фідель Кастро, всі запевнення, що Совєти мали право прихильно поставитися до просьби кубинського уряду й помагати йому скріпити кубинські збройні сили — всі ці арґументи Хрущова, Зоріна і їхніх підголосків не можуть заперечити оприлюднених фотознімок з арсеналу зброї на Кубі. Постійна тактика большевицьких правителів — ламати договори, оббріхувати світ та обманювати легковірний Захід — ця тактика була давно відома й потверджена десятками фактів ще від Рапальського договору в 1922-му році — першого „виходу в широкий світ" большевицького режиму, і потім — від 1933-го року, коли за Ф. Д. Рузвелта ЗДА визнали той режим. Але тепер склалася така ситуація, начебто відомого, старого, спритного злодія застукано на гарячому й дуже неприємному злодійстві.

Як головний прокуратор проти Совєтського Союзу виступив знову американський амбасадор в Об'єднаних Націях, Адлей Стівенсон. Це правда, що цього американського державного мужа характеризує витончений літературний стиль, перетиканий дотепами і сарказмом, стиль елеґантний і у відношенні до комуністів інколи аж надто ввічливий та делікатний. Але вже в меморандумі, що його Адлей Стівенсон розіслав усім членам ОН 25-го листопада 1961-го року у відповідь на совєтську пропозицію щодо „студій над західнім колоніялізмом, гостро і з точками над усіма „і" виявлено дійсне обличчя совєтського загарбницького імперіялізму. В переліку совєтських колоній Стівенсон назвав тоді між першими — Україну. У подібному дусі була його промова з минулого вівтірка 23-го жовтня. Цим разом говорив він про злочини Москви, доконані в часі від останньої світової війни, отож, назвав тільки тих дев'ять країн - народів, що їх Москва уярмила від 1945-го року. Але його промова була одним великим актом оскарження проти большевицького імперіялізму. „Ще не засохло чорнило на чартері Об'єднаних Націй, — казав Стівенсон, — як Москва розпочала війну проти Об'єднаних Націй". І він пригадав, що першою скаргою, яку взагалі почула Рада Безпеки, була скарга Ірану, що Совєти не хочуть відкликати свої війська, які вмаршували туди під час війни.

Всі пацифісти світу з Бертрандом Расселом у проводі і 50 невтральних країн в Об'єднаних Націях, які вважають, що генеральний секретар ОН, бурмісць У Тант, є „їхньою" людиною, вимагають „залатати" теперішній конфлікт, а Вальтер Ліпман дораджує навіть зробити „концесії" Москві, щоб дати їй можливість „зберегти обличчя". Можливо, що й цим разом ЗДА допоможуть Москві вилобутися з тієї трудної міжнародної ситуації, в якій вона опинилась, коли її здемасковано у підступному перепачковуванні в Західню півкулю далекосяжних ракет. Але з всесвітньої історії знаємо, що коли починають лунати голоси оскарження проти якоїсь імперіялістичної держави, то вони вже не замовкають, а стають щораз голоснішими. А як можна оскаржувати Москву у колоніялізмі і мовчати про Україну?

Процес Сташинського і Москва

Дуже невигідні й компромітуючі для Москви ревеляції Сташинського, особливо виявлений факт, що вчинені ним скритовбивчі акти на терені Західньої Німеччини, у висліді яких згинули сл. п. д-р Лев Ребет і Степан Бандера, були запляновані, приготовані й виконані під керівництвом Комітету Державної Безпеки при Раді Міністрів СССР, примусили Москву вжити пропаґандивних заходів, що мали б підірвати вірогідність зізнань цього каґебівського аґента, чи як його визначив адвокат Нойвірт, — ренеґата і знаряддя злочинної кліки, щось вроді експериментальної „собаки Павлова". Не маючи можливости заперечити виявлені Сташинським у без сумніву, переконливих зізнаних факти і обставини його службових взаємин із КҐБ, Совєти спробували й цим разом звернути увагу світової опінії в інший бік, скидаючи відповідальність за довершені руками Сташинського на чужій території свої ж таки власні злочини то на західньонімецьку розвідку, то на українських „буржуазних націоналістів".

Щоб протиставитись зізнанням Сташинського, КҐБ витягнув із своїх тюремних закамарків підготованих уже давніше, в зв'язку з повідомленнями, що процес Сташинського має початися в квітні 1962-го року, усяких темних типів і провокаторів на зразок Осипа Верґуна і Штефана Ліппольца, перетворених так само, як і Сташинський, в слухняних „собак Павлова", що вони своїми голосами заперечили зізнання свого колеґи, який зірвався з прив'язі й отрясся частинно із накинутої йому кошмарної каґебівської інтоксикації. Як і в квітні ц. р., Совєти випустили обидвох знову ж на сторінки ославленого „Голосу Родіни", видаваного берлінським комітетом „За повернення на родіну", щоб вони знову повторили вивчену вже до зануди повторювану лекцію, що Ст. Бандера був убитий самими ж таки українськими націоналістами на доручення очолюваної Ґеленом західньонімецької розвідки, а Ребет помер у своєму бюрі від... „розриву серця"... Надрукувавши вигадане „інтерв'ю" з Верґуном і Ліппольцом у 78 і 79 числах „Голосу Родіни" за жовтень ц. р., каґебісти супроводять ці інтерв'ю для більшої переконливости цілком непереконливими матеріялами з нібито української еміґраційної, насправді ж видаваної ними самими в Канаді „прогресивної" газети „Українське Життя". Вважаючи, зрештою цілком слушно, що і ревеляції Верґуна, і вигадки Ліппольца, і навіть інсинуації „Українського Життя" в спублікованому вигляді нічого конкретного не дають, вихованці „собак Павлова" витягли на сторінках „Голосу Родіни" в числі 80-ім за жовтень ц. р. ще й якогось В. Коваля, нібито старого українського політичного еміґранта з Мюнхену, близького колись до „краківської екзекутиви ОУН". Стверджуючи в довжелезному листі до редакції „Голосу", що він хоче висвітлити „комедію із справою Сташинського" на підставі наявних у нього „архівних матеріялів, щоденників і т. п.", В. Коваль повторює все те, що говорили Верґун та Ліппольц і що було друковане в різні часи на сторінках цього каґебівського органу „За повернення на родіну".

Усі ці справді таки безглузді й недоречні твердження, спреparовані експозитурою КҐБ у Східньому Берліні, доводять, що Москва не мала ніяких матеріялів та арґументів, щоб протиставити їх зізнанням Сташинського і встановленим під час слідства і судового процесу фактами. Що всі виступи „собак Павлова" були спрепаровані тільки „на експорт", підкреслює і той факт, що в совєтській пресі, починаючи „Правдою" й „Ізвєстіями", а кінчаючи так званими республіканськими газетами, не було й згадки про процес Сташинського і про те, що на цьому процесі виявлено. Інформувати своїх громадян про цей процес Москва побоялася.

Богдан Галайчук

ДОСТУП ДО ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКОЇ ОПІНІЇ

Буенос Айрес. — Якби ЗДА запропонували Союз для Поступу в 1958-му році, вони суверенно диктували б умовини, згідно із засадою „скачи, враже, як пан каже — на те він багатий". У 1961-му році латиноамериканські дипломати вміло капіталізували американський страх перед „соціялістичною республікою" навпроти Флориди: зробимо тобі ту ласку, дядьку Семе, і приймемо твій Союз; тому — доляри на стіл, і не балакай багато, бо ми вже самі знаємо, як їх ужити. Конкретно, відкинули опрацьовані у Вашинґтоні проєкти двох континентальних аґенцій, з яких одна мала займатися центральним плянуванням Союзу для всієї Латинської Америки, а друга — підготовою публічної опінії.

У низці латиноамериканських університетів навчання поставлене на поважному рівні, але немає там — за винятком Національного Автономного Університету в Мехіко — високих шкіл, де науково - дослідна праця була б поставлена приблизно на американському рівні. Немає дослідних інститутів, університетських чи інших, вповні приготованих до поважного плянування Союзу. Централізація плянування уникнула б легкодушної імпровізації, про яку ми згадували в попередній статті. Латиноамериканські уряди на тому лише виграли б.

Зате, ніде правди діти, вони мали причину противитися створенню другої центральної аґенції, так званої Панамериканської Демократичної Федерації Прилюдної Опінії, бо тоді були б наражені на тиск публічної опінії поодиноких латиноамериканських народів, змобілізованої проєктованою федерацією. Латиноамериканська оліґархія могла б утратити, і то в такий небезпечний для неї момент, майже повний монополь на засоби формування публічної опінії.

Вплив радіо у тому напрямі розмірно невеликий, зате телевізія стає поважним суперником преси. Всі ці три засоби знаходяться в руках капіталістичних кол, при чому найдавніші, найповажніші щоденники належать до старих оліґархічних родів. У Монтевідео чи в Сантіяґо де Чіле народжуються і тримаються на поверхні щоденники без поважного капіталу — і без контролі фінансової верхівки; в Буенос Айресі це практично неможливе. Політичні журнали не мають поважної фінансової бази, зате мають чітку політичну орієнтацію; дуже велика частина з них контрольована більш чи менш дискретно, а то й зовсім явно, комуністами. Чимало комуністів та марксистів, інфільтрованих по великих щоденниках, ведуть свою роботу шляхом добору та стилізації вісток.

Отже, переважаюча частина преси знаходиться там в руках оліґархії, на другому місці стоїть преса марксистської орієнтації. Марксисти поборюють Союз для Поступу безпощадно. У поставі оліґархічної преси можна вирізнити різні відтінки. Наприклад, чілійський „Меркуріо" гостро осуджував, як „дешеву демагогію", американську критику латиноамериканських відносин, що їх намагається змінити плян Кеннеді, а самий Союз трактував як „встрявання у внутрішні справи суверенних держав". Арґентинська „Пренса" обмежилася атакою на Стівенсона під час його поїздки для підготови пляну. Інші нікого не критикують, навіть висловлюють на адресу Союзу стереотипні похвали. Але пильно дбають, щоб не втаємничити широких громадських кол в основний сенс Союзу. Існує немов поділ роль між комунофільською і оліґархічною пресою: перша поборює Союз чоловою атакою, друга — мовчанкою. Ці дві сили змагаються з Кеннеді, а латиноамериканські маси сидять, склавши руки, несвідомі того, що боротьба йде за їхню шкуру.

Покищо популяризація Союзу ведеться виданнями Американської Інформативної Служби та приватними американськими журналами.

У підземці Буенос Айресу зустрінете на кожному кроці пасажирів, які читають „Селексіонес де Рідерс Дайджест". Цей журнал уміло редаґований, достосований до смаку масового читача — і той прочитує його разом із статтями, що дискретно пропагують справу Союзу. Подібну місію виконує серед читачів з глибшими політичними заінтересуваннями „Вісіон". Арґентинець читає охоче один чи другий журнал, але переконаний, що читає офіціоз Державного Департаменту, тобто такий самий рупор офіційної пропаґанди, як, наприклад, „Інформасіонес де ля Уніон Совєтіка".

Очевидно, цей останній не може мірятися кількістю читачів із американськими журналами, але потіха з того невелика, бо на арґентинську опінію впливає не цей офіціоз совєтської амбасади і не препуді видання тутешньої компартії. Засоби того впливу куди тонші: це, з одного боку, поодинокі журналісти, інфільтровані по різних протикомуністичних редакціях, а з другого — періодичні видання, які, відхрещуючись від Москви, поборюють Союз під фірмою троцькізму, національ-марксизму, „протиімперіялістичного" націоналізму, невтралізму чи просто таки скептицизму — так чи інакше виступаючи під арґентинським стягом. І пересічному читачеві й на думку не прийде, що такі періодики черпають надхнення (а може і ще дещо) з Москви.

Ясно, що оборона Союзу експонованими американськими журналами мало надійна — і тому варто було б призадуматися над ревізією засобів. Годі сподіватися, щоб таке комерційне видавництво, як „Рідерс Дайджест", зрезиґнувало із своєї чітко американської фірми, яка обмежує його політичний вплив, але не його рентовність на ринку. Але можна дивуватися, чому американський уряд не зрезиґнує із своїх еспаномовних офіційних видань, або не обмежить їх до мінімуму і не перейде на раціональніші методи, даючи підтримку співзвучним латиноамериканським виданням.

Частина тих видань має поважну комерційну основу, але здебільша вони постають з великим вкладом ентузіязму і мінімальним вкладом капіталу, і тому, якщо не гинуть в дитячому віці, то безнадійно животіють. Грошей з передплат вистачає на друкарню та адміністраційного урядовця. Редактори присвячують для справи вільні години, які залишаються їм після заробіткової праці, тож годі дивуватися, що статті не грішать темпераментом, а редаґування — охайністю, і що надто велика роля припадає ножицям.

Латиноамериканський читач позіхає, читаючи статті, викроєні ножицями з европейських журналів; він вимагає тепер оригінальних статтей, насвітлених з специфічно латиноамериканської перспективи. Це, очевидно, підвищує редакційні кошти, і тим самим утруднює існування журналів, зданих на аматорські сили.

Коли появляється новий журнал, серед ентузіястів-основників рідко знайдеться фаховий бізнесмен, який зумів би скалькулювати висоту необхідного основного капіталу, беручи під увагу, чи взагалі періодик має вигляди на фінансову самовистачальність. Іноді вистачило б одноразової „трансфузії крови", щоб врятувати життя періодика, який мав би усі вигляди на самовистачальність, якщо б мав досить капіталу, щоб виходити впродовж одного-двох років. І не один періодик який не має виглядів стати на власні ноги, міг би „йти на милицях", якби йому запевнити постійну, розмірно невелику допомогу, для покриття неминучого недобору.

Прийняття такої допомоги, одноразової чи постійної — справа трохи складна сьогодні, коли шануючий себе латиноамериканець боїться, мов вогню, епітету „лякайо янкі" (американський льокай). Але коли б перевести облік латиноамериканської преси, то між журналами „анемічними" та „засудженими на передчасну смерть" знайшлася б деяка кількість таких, які обстоювали б ідею Союзу і які могли б присвятитись обороні цієї ідеї, не змінюючи своєї орієнтації. І сама допомога могла б мати відповідну форму — скажімо, закуп частини накладу, переведений настільки дискретно, що сам видавець міг би записати це на конто збільшення попиту.

Питання, що його ми порушили у зв'язку з мехіканською конференцією 22 жовтня, технічного порядку — але це питання суттєві для успіху пляну Кеннеді. Цей плян вимагає активної співпраці латиноамериканських урядів, які спроможуться на неї хіба під тиском місцевої опінії. Тобто — успіх пляну залежить від того, чи Вашинґтон зуміє наладнати контакт з тою опінією, понад головою неприязних сил.

Останній розвиток подій у зв'язку з виявленням розбудови совєтських агресивних баз на Кубі та рішучі протизаходи Америки радше прискішують намічений розвиток. Солідарне становище урядів і народів південно - американських країн по боці свого великого північно - американського сусіда в обличчі спільної загрози ставить в тінь усі дрібні труднощі, що ще могли б існувати в міжамериканській співпраці та що є нормальні між вільними народами.

Д-р І. Головінський

НАСТРІЙ ЛЮДИНИ І ОРГАНІЧНІ НЕДУГИ

В нашому столітті знання про людський організм є вже таким широким, що часто набирає форм дрібничкової спеціялізації. Різні науки по-різному пояснюють процеси зв'язані з ростом, здоров'ям чи фізичним занепадом людського організму.

Одначе, крім завзятих прихильників одного чи другого напрямку, є науковці, які розглядають проблеми здоров'я з точки зору людини як цілости, яка росте, думає, переживає і має свідому волю.

Від давніх часів мудреці й філософи застановлялися над відношенням настрою людини до стану її здоров'я. Гіпократ, якого вважають за батька медицини, казав: „Щоб вилікувати тіло людини, треба знати про всі речі". Про Сократа є згадка, що одного разу він сказав: „Так, як ти не повинен лікувати очей, поминаючи голову, а голову, не звертаючи увагу на тіло, так ти не повинен лікувати тіло як щось окреме від душі". А вже напевно всі знають стару латинську приповідку: „В здоровому тілі здорова душа".

Одначе, відомо, що це відношення не є одностороннім, і так, як фізичне здоров'я людини має вплив на її настрій, так само настрій впливає на стан здоров'я.

Найкращий доказ близького відношення поміж психічним настроєм і органічною недугою дає гіпноза. Під гіпнозою можна навіть переводити малі операції. Це тому, що в гіпнотичному стані увага людини в такій мірі сконцентровується в іншому напрямі, що почуття болю не доходить до мозку. Як це фактично відбувається ще невідомо. Одначе відомо, що для того, щоб людина відчувала біль, наприклад, в руці, це почуття болю мусить дістатися до мозку. Коли ж нервові проводи знечулені або перетяті, людина не відчуває жадного болю. Так, як під гіпнозою увага людини скеровується в іншому напрямі, так само її погідний настрій набагато збільшує шанси на виздоровлення.

Багато лікарів, фізіологів і психологів займалися і займаються дослідами над настроєм людини у відношенні до органічних недуг. Відомі такі науковці, як Чаркот, Жаннет і Фройд. А по другій світовій війні особливого розголосу набрали такі імена, як Биков, Дунбар, Сейле, Александер.

Биков, учень Павлова, досліджує відношення поміж мозковою корою і функціонуванням внутрішніх органів. Сейле присвятив свою увагу тим змінам, які відбуваються в залозах під впливом життьових переживань. Він твердить, що коли людина перебуває в стані непевности, напруження чи страху, деякі її залози працюють значно скоріше. Коли ж такий стан триває протягом довшого часу, людина може захворіти на ряд органічних недуг. Александер досліджував відношення поміж вдачею людини і її схильністю до деяких недуг. Одначе, це ще не означає, що вдача людини спричиняє дану недугу. Це тільки означає, що люди з певною вдачею більше схильні до певних недуг.

Кожному відомо, що внаслідок почуття гніву чи сорому людина червоніє, тобто тиснення крови в неї підноситься. Ця автоматично - біологічна реакція має підготовити організм до бою чи втечі. Досліди, роблені в лябораторіях, доказують, що в деяких людей сама згадка про неприємне переживання може викликати зміни в тисненні крови, скорості биття серця і в скорості віддиху до такого ступня, немов би ці люди відбували фізичні вправи. Голдшмідт перевів досліди, які вказують, що на скорість биття серця впливає в більшій мірі страх чи неспокій, ніж фізичний біль. Обсервуючи кардіографи 19-ох пацієнтів, він ствердив, що серце в них билося сильніше, коли їх підготовляли до операції, і нормально билося під час операції в стані знечулення.

В засаді, коли зникає небезпека чи минає гнів, спадає також і тиснення крови. Проте, часто зустрічаємо людей із постійно підвищеним тисненням крови. З психологічної точки зору такі люди майть дуже цікаву вдачу: вони здебільша безперервно здушують в собі агресивні почування. Одначе, назовні вони не показують того, щоб не наражатися на неприємності. Інша їхня характеристична прикмета — витривалість у праці. Їм звичайно трудно працювати на якомусь відповідальному становищі, бо вони не можуть керувати людьми. Вони воліють самі виконувати працю за інших. Безперервні намагання контролювати свої агресивні імпульси створюють у таких людей стан нервового напруження, який може привести до хронічного піднесення тиску крови.

Психічний стан відіграє важливу ролю також у людей, хворих на астму. Вже Гіппократ казав, що хворі на астму повинні старатися не втрачати рівноваги духа. Віллісіюс у 1682 р. казав, що перевтома тіла чи ума може спричинити атаку астми. Д-р Набер прийшов до переконання, що в людей, які терплять на астму, велику ролю відіграє страх. Побоювання, що атака повториться, вистачає, щоб викликати нову атаку.

Фон Гелмонт описує випадок, коли на одного чесного і совісного працівника насварив його зверхник. Цей чоловік сильно тим перейнявся, але мовчки здушив у собі гнів і сором. Незабаром після того він захворів на астму.

Також шлункові корчі можуть появитися внаслідок страху. Надмірний страх протягом довшого часу може викликати нервицю шлунку і навіть спричинити улькус. Англійські лікарі багато випадків нервиці шлунку і улькусу ствердили в моряків, урятованих з потопаючих кораблів. Д-р Мармор заявляє, що люди, які хворіють на улькус, звичайно совісні, амбітні, тяжко працюючі, але вони є особами пасивними і не люблять своєї праці.

Д-р Кампбелл і Довлінг згадують про рідкісні випадки так званої „нервової гарячки". Вони твердять, що різні люди реаґують на ту саму недугу різною формою гарячки. Люди неспокійні гарячкують скоріше від людей спокійних, зрівноважених. Д-р Сантос твердить, що нервові почування можуть викликати підвищену температуру, яка може тривати місяцями, а то й роками.

Відомо, як в голосі людини віддзеркалюються її почування. В психологічній літературі описано багато випадків, коли внаслідок нервового потрясення люди навіть втратили мову.

Настрій людини впливає також на зміну кількости цукру в організмі. Дослідами, проведеними в Гарвардському університеті, виявлено, що 50% студентів після тяжкого іспиту мали підвищений рівень цукру в крові. Д-р Біллігаймер твердить, що у вояків рівень цукру в крові протягом двох - трьох днів після битви підвищений. Людина, яка песимістично дивиться на світ, яка в кожній перешкоді збачає небезпеку, яка в житті не вміє знайти цілі і краси, — така людина не лише руйнує погідність свого духа, але також робиться менше відпорною на цілий ряд органічних недуг.

Борис Антоненко-Давидович

ЗА ШИРМОЮ

РОМАН

(21)

Та який же був подив Олександра Івановича, коли до кабінету, стукнувши в двері й не чекаючи відповіді, ввійшов сягнистими кроками не простак - дехкан, а — дебела жінка - узбечка. Вона невимушено ступила майже впритул до Олександра Івановича і покрапно, наче боялась, що лікар зараз зірветься з місця й побіжить кудись, не оглянувши її, сказала:

— Здрастуй, докторе! Подивись, будь ласкавий, чому у мене болячки ніяк не гояться? Медсестра лікувала, фельдшер лікував, добрі масті давав, а не помагає... Навіть сама не знаю, що це в мене таке.

Вона зняла з зап'ястя правої руки ремінну петлю від нагая і недбало кинула нагай на стільця, рвучко розстебнула перкалеву блюзку під пожмаканим, дешевим жакетом і вивалила назовні працьовитою, з порепаними пальцями рукою здоровенну грудь, вкриту мокрими виразками. Очевидно, вона часто бувала в лікарнях, бо одразу ж, щоб не гаяти часу, поки лікар розбереться в її болячках, по-діловому повернулась до фельдшериці Таскіри:

— Пиши, медсестро: Баджанова Назира, тридцять вісім років, була одружена — чоловіка прогнала, уразу[1] справляв, колгоспного барана крав. Живу — кишлак Тода, район Хакул-Абад...

Поява цієї незвичайної узбецької жінки, її впевнені, рішучі рухи, брак притаманної тутешнім жінкам клопітної сором'язливости, що завдавала в амбуляторії стільки мороки під час огляду, досить виразна, хоч неправильна російська мова з характерним узбецьким акцентом і, нарешті, ці кілька коротких біографічних даних — усе це так вразило Олександра Івановича своєю несподіваністю, що він аж розгубився. Йому й на думці не було зараз дорікати пацієнтці за позирання у вікно, він тільки мельки глянув на рожаїсті виразки мокрої екземи грудей, бо всю його увагу привернула ця міцна, мужоподібна постать, сіра вицвіла хустка на голові, пов'язана так, що вільний кінець її раз-у-раз метлявся на потилиці, як шлик козацької шапки, покарбоване вже зморшками, засмагле енергійне обличчя, хоч і негарне, але чимось напрочуд симпатичне і, нарешті, міцні ноги в уболочених чоловічих чоботах.

Жінка по-своєму зрозуміла нерішучу мовчазність лікаря:

— Я, докторе, не твоя, я — з Тоди, але вилікуй мене. Всі кажуть, що добре лікуєш.

Олександер Іванович принципово не відмовляв нікому, хто вдавався до нього з інших лікарських дільниць, а цій жінці, що сама звернулась по медичну допомогу йому щиро захотілося допомогти, і він уважно почав оглядати змокрілу шкіру уражених грудей.

— Може, масть добру маєш, то дай мені, а то болячки прилипають до сорочки — важко ходити, важко їздити. Неподобствія! — притишено сказала жінка, комічно споторивши останнє слово.

Олександер Іванович усміхнувся: навіть ця, така відмінна в усьому, узбечка була не вільна від того, щоб дати аптечним мастям перевагу над усім арсеналом лікувальних засобів медицини! На мить перед ним промайнув у пам'яті новітній Лазар з бешихою, до якого недавно водила Олександра Івановича його мати. Той залюбки вимастив собі обличчя іхтіолом і став подібний до мурина, але навіть не доторкнувся до таблеток стрептоциду. На запитання Олександра Івановича, чому він не зажиє всіх приписаних йому медикаментів, хворий спокійно відповів: „Мені болить голова, от я і мащу її мастю; а білих ліків мені не треба ковтати: вони в живіт попадуть, а не в голові задержаться, з них ніякої користи не буде".

— Самою мастю тут не обійдеться, — сказав жінці Олександер Іванович, усе ще приязно посміхаючись. — Вливання треба робити.

— Уколи? — радісно спитала жінка, наче, нарешті, знайшла спосіб вилікувати свою задавнену хворобу.

— Так, уколи, — ствердив Олександер Іванович, мимоволі дивуючись з сліпої віри в будь-які уколи, яку він часто помічав у охочих до лікування людей, і, вже майже сміючись, сказав: — Гарячі уколи, — як то часто називали хворі дехкани інтравенозні вливання хлористого кальцію.

— Роби, докторе, гарячий укол! Будь ласкавий!

Жінка притьмом зняла свій дешевий жакет (куй залізо, поки гаряче), метнула бувалим оком по кабінету й, не чекаючи запрошення, сіла до процедурного столика, де ряхтів нікельованою кришкою стерилізатор з шприцами.

— А будеш приходити акуратно через день? Зможеш?

— Хоч і щодня, докторе. В мене є кінь. Я і сьогодні до тебе верхи приїхала.

— А де ж ти працюєш? — здивовано спитав Олександер Іванович, прикидаючи в думці: листоноша чи завмаг?

— Я голова сільради. Тодинської сільради.

Олександер Іванович ще раз здивовано глянув на нову пацієнтку. Досі він бачив узбечок продавчинь у крамницях, бачив учительок, артисток, навіть лікарку в апараті обласного відділу охорони здоров'я, але — жінка на посаді голови сільради в глухому кишлаку, узбечка-адміністратор, який, видати, не пасе задніх — це й для нього була дивина. „Ото був би скарб для журналістів і фотокореспондентів, якби вони наїздили і в наші закутки!" — сам до себе подумав Олександер Іванович, беручи від Таскіри шприц. Він нахилився над перетягнутою джгутом ліктевою веною і по-змовницькому моргнув хворій.

— Тільки не бійся: буде гаряче, по всьому тілі піде жар, — і напівжартома, напівсерйозно, щоб хвора реально відчула на собі дійовість ліків, додав: — Цей жар усю твою хворобу спалить!..

Коли Олександер Іванович висмикнув з вени голку шприца, а Таскіра притиснула місце ін'єкції ваткою з спиртом, закам'яніла й почервоніла від напруги хвора, задоволено заплющила очі й мотнула головою.

— Яхші укол! Рахмет, доктор![2] — вихопилося в неї по-узбецькому.

Вони вийшли з амбуляторії, і голова Тодинської сільради спинилась і оглянула хазяйським оком чисте лікарняне подвір'я, побілені стіни амбуляторії та лікарської квартири, спинила погляд на квітнику й, перевівши очі на поколупану стіну, де зяяли віконні отвори зруйнованого будинку, сумно зацмокала язиком.

— Доктор хороший, докторхона хороший, а це чому? Яман! Яман! Джула яман![3]

[1] Ураза — мусульманське свято після посту.

[2] Яхші укол! Рахмет, доктор! — Добрий укол! Дякую, лікарю.

[3] Яман! Джуда яман! — Погано! Дуже погано.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ". ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЇЇ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
повідомляє оцим, що
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів
УНСоюзу
ФІЛЯДЕЛЬФІЇ та ОКОЛИЦІ
— відбудуться —
в неділю, 4-го листопада 1962 р.
в год. 1:00 по пол.,
в залі УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ ГОРОЖАН,
847 Н. Френклін вул. — у Філядельфії.
В програму Зборів входять:
Звіти з діяльности; Дискусія; Уділення абсолюторії; Плянування нової праці; Вибір нових органів Окружного Комітету.
В Загальних Зборах повинні взяти участь Урядовці Відділів Округи:
45, 62, 83, 105, 116, 128, 153, 156, 163, 166, 173, 189, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 383, 388, 397, 422, 424, 430, 479.
делеґати на останню Конвенцію УНСоюзу та Урядовці Головного Уряду, що живуть в Окрузі.
•
У Загальних Зборах візьме участь
д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ,
головний секретар Українського Народного Союзу.
УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Увага! ДІТРОЙТ! Увага!
СВЯТКОВИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
запрошує
своє Членство та Українське Громадянство на
ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
який відбудеться
з нагоди Існування Українського Народного Дому,
в неділю, дня 4-го листопада 1962 р.
в год. 3:00 по полудні,
у свому власному Домі, при 4655 Martin вул.
•
Святкову промову виголосить
головний предсідник Українського Народного Союзу
ЙОСИП ЛИСОГІР
ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

Перед черговою Конференцією Українських Інженерів-Науковців

3-го листопада відбудеться чергова Наукова Конференція, організована Товариством Українських Інженерів в Америці, яке іде тут шляхом своєї традиції. Наукові Конференції відбувались в Товаристві ще в 50-х рр.; із скромних початків вони перетворились у щорічний широкий перегляд наших наукових технічних сил. У минулому році Наукова Конференція відбулася у вересні, та пройшла з успіхом. Доповіді були на високому рівні, вони зустрілися з зацікавленням численних учасників Конференції. Доповіді були пізніше надруковані у „Вістях" Товариства.

В цьому році Канференція викличе ще більший інтерес. Доповіді будуть організовані у трьох чергах та охоплюватимуть найбільше актуальні проблеми сучасної техніки. У циклі доповідів із електротехнічної тематики будуть виголошені доповіді І. Вітковицького про нові дослідження в ділянці іонізованої матерії та Р. Андрушкова про нові півпровідники в електронній апаратурі. Цикл доповідів із ракетної техніки та міжпростірної комунікації охоплює такі проблеми як реґулювання температури сателітів (П. Грицак), та можливості перебування людини в міжплянетних просторах (Б. Гнатюк).

У зв'язку із величезним ростом значення хемії в сучасній техніці в програму конференції введено такі важливі доповіді як про розвиток української хемічної термінології (А. Вовк), чи про механізм піролізи бензольних сполук (Р. Слиж). В доповідях Конференції вперше буде заступлена й оптика, — І. Пелех говоритиме про особливо точне вимірювання малих відстанів оптичними методами. Стало вже звичною Конференції, що на ній виголошується доповідь загального характеру, яка заторкує всі ділянки технічної науки. Таку доповідь виголосить цього року Н. Синявська, говоритиме вона про зміни в технічній освіті, які переведено в останніх роках у мережі технічного шкільництва в УРСР та СРСР.

Не зважаючи на те, що доповіді читатимуть визначні спеціялісти вузьких ділянок техніки, вони призначені для широкого загалу освіченої публіки; в них покладено міцний натиск на ясність викладу. Таким чином Товариство Українських Інженерів, ідучи назустріч бажань нашого загалу та центральних громадських установ, додає ще одну ланку в акції інформування української спільноти про найновіші досягнення технології. Із задоволенням підкреслити факт, що кожночасна Конференція Товариства Українських Інженерів мобілізує все нові кадри науково - дослідної ділянки. Поряд із сеньйорами нашої технічної науки ширшає круг наших молодих науковців у ЗДА, ба що більше, дедалі численніші наші видатні спеціялісти одержують відповідальні пости у найвідоміших американських науково - дослідних установах, мають змогу рішальним порядком приймати участь у розв'язуванні складних та важливих проблем нашої доби атомної енерґії та міжплянетних летів. Ми впевнені в тому, що наше громадянство прийме широку участь у засіданнях Конференції, на якій матиме змогу глянути „за куліси" приготувань до нових чудес модерної техніки.

А. Б.

З НАШИХ БУДНІВ

КАЗКА СИНІХ ГІР

Розійшлись дивні слухи по Кетскилських горах, від Кобзярівки аж по Союзівку. Не знаю, чи це правда, чи байка, чи весела побрехенька?.. Говорять таке: як Михайло Мороз малював „Юркове озеро" (по англ. „Лейк Джордж"), то так сердечно розмалювався, що не стало йому полотна, ні дикти, ані шматка тектури!

Тоді він узявся на інший спосіб: перевісив через плечі бесаги з малярським ремеслом і пішов малювати гантерські ліси. Не так ліси, як листя на деревах: клени на вишнево, дуби на черлено, буки на червоно, явororовому листю дав колір помаранчі, а крихітним березкам — цитриновий. Так хлопець розмахався пензлем, що хотів ще, за одним заходом, помалювати на морозівську манеру і небо, і воду в річці Скочарі. Та тут йому не повезло: до неба не міг дістати такої високої драбини, а річка висохла. Врештою і фарби не хватило б на такий ляндшафт!

От і стоять тепер гантерські ліси-гори, чудесно розмальовані, і куди не глянь — кожній краєвид скидається на картину Михайла Мороза. Стоять ліси в теплій осінній задумі „індіянського літа", тихо ронить листя крихітна берізка, плачучи по короткотривалій своїй красі...

Цей спокій і безгоміння розітре час від часу випал з рушниці: ба-бааах! — і полетіла куля Богові у вікна, аж посипалось жолуддя з дуба... Полохлива лань і олень - красунь стоять собі на галявині, щось ремиґають, ніби ґуму жують, ані в думці не мають тікати в чагарник: відай вони добре знають, що в цих лісах тепер полює Олесь Климко, мистець-архітект з Ню Йорку...

Цим я не хочу сказати, що Климко поганий стрілець. Борони Боже! Мені ж відомо, що перший курс у стрілянні з катапульки він брав ще у Львові, на Кайзервальді... Проте, як мистець і людина м'якої вдачі, він просто серця не має вбивати невинну тварину! До того ж Олесь Климко страшно побожний: він перший з мистців подарував гантерській церковці образ св. Евстахія, в гуцульському строю.

Зате, коли з'явиться в тих околицях, з дубельтівкою на плечах, скульптор Сергій Литвиненко, — ого! — тоді тремти трепетою вся двонога й чотиринога звірина! Той не пощадить нікого — ні оленя, ні зайця, ані бажанта!

І в зв'язку з тим хочу вам розказати ще один дивний випадок... Вийшов Сергій Литвиненко на засідку, на оленя. Ніч прекрасна, місячна, ясно, мов опівночі на Бродвеї! Засів Сергій з дубельтівкою, серце б'ється, як перед осіннім Літературно - Мистецьким Ярмарком... Аж тут виходить на поляну чудова штука — олень, з отакими рогами, може на 16 пунктів, а то й більше. Не олень, а цар над звірями!

Сергій перехрестився нишком (він також побожний чоловік), зложився до стрілу, вже був готовий натиснути обидва спусти, та в цю ж мить стрільба випала йому з рук!... Дивиться - приглядається — а перед ним на поляні не олень, а... „Московський Сфінкс", Василь Косаренко - Косаревич.

.... Литвиненко прокинувся, облитий холодним потом:

— Господи! Що за сон! Що за сон! — сказав дружині рідній, пані Надї. — Щось буде! Невідмінно щось приб'ється!

І прибилось: на другий день Косаренко вернувся з Европи...

Ікер

Короткі вістки

• Драматичну виставу на три дії Леоніда Полтави п. н. „Актори" ставить Український театр малих форм в залі Джуньойор Гайскул між 4-ою і 6-ою вул. в Ню Йорку в суботу, дня 27 жовтня ц. р. о год. 7.30 веч. Вистава відбудеться під режисурою Богдана Паздрія і під технічним керівництвом Володимира Шашарівського. Звукове оформлення інж. Б. Бобинського, оформлення сцени — Ол. Граната. Вистава буде виведена тільки двома акторами — Б. Паздрієм і Марією Степовою-Карп'як.

• Захарій Макаренко, маляр і скульптор, візьме в місяці листопаді ц. р. участь із своїми скульптурними працями в трьох американських виставках в ґалерії Національної Академії Рисунку при 1083 П'ята Авеню в Ню Йорку (виставка триватиме до 18 листопада), у Крайовому Мистецькому Клюбі Американських Ґалерій при 15 Ґремерсі Парк, у Ню Йорку (від 1 до 15 листопада) і Ферлі Дікінсон Університеті в Медісон, Н. Дж. (від 4 до 30 листопада ц. р.).

✝
Ділимося сумною вісткою,
що дня 20-го жовтня 1962 року в Україні,
на Волині, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий
БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ
о. архидіякон
Андрій І. НЕБОЖИНСЬКИЙ
ПАНАХИДА — буде відправлена
в НЕДІЛЮ, 28-го ЖОВТНЯ 1962 року,
в год. 12:00 вполудне,
в церкві Св. Тройці — у ВЕСТБЕРАХ, Л. Ай.
Горем прибиті:
син — СЕРГІЙ з дружиною
внуки — ЛЕОНІД і ВОЛОДИМИР
сестра — АНАСТАСІЯ

В ДВАНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього
МУЖА — ДОЦЕНТА
д-ра МАКСИМА ЖУРКО
(29-го жовтня 1950 року)
буде відправлена
ПАНАХИДА
за спокій Його душі
в НЕДІЛЮ, 28-го ЖОВТНЯ 1962 року
після Служби Божої,
в церкві св. Михаїла — в MINNEAPOLIS, Minn.
•
Прошу Друзів моїх та Його, помолитись за Нього в цей день.
ДРУЖИНА

Замість квітів на могилу
бл. пам. ТЕОФІЛІ ВОЄВІДКИ,
складають на цілі українських інвалідів
$20.00
д-р РОМАН і ОЛЬГА МОРОЗИ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. пам.
ТЕОФІЛІ з ВОЛОШИНСЬКИХ ВОЄВІДКИ
складають — $50.00
на СХС в Німеччині
д-р ЯРОСЛАВ і СОФІЯ РОЖАНКОВСЬКІ

Комітет Об'єднаних
Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку
Відділ
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
влаштовує
в НЕДІЛЮ, 4-го ЛИСТОПАДА 1962 року
в год. 6:00 вечером
в залі WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL,
при 17th Street & Washington Irving Place
ЛИСТОПАДОВУ АКАДЕМІЮ
присвячену
44-им РОКОВИНАМ ЛИСТОПАДОВИХ ДНІВ.
В ПРОГРАМІ:
Листопадове слово — д-р ВОЛОДИМИР КАЛИНА; Хор ім. Митрополита А. Шептицького — диригент Роман ЛЕВИЦЬКИЙ; УМІ — Ню Йорк (а) Смичкова оркестра — дир. проф. В. ЦІСИК; б) Кляса танку — хореографічні ілюстрації стрілецьких пісень, укладу О. ГЕРДАН-ЗАКЛИНСЬКОЇ, при фортепіяні — Іванна ШУМИЛОВИЧ, баритон — Лев РЕПНАРОВИЧ; скрипкове сольо — Ярo ЛАСОВСЬКИЙ; Живий образ — участю Відділів Пласту, СУМ-у і МУН-у.
•
ЛИСТОПАДОВА ПАНАХИДА
за поляглих Героїв
відправиться — в церкві св. Юра — в Ню Йорку
в СУБОТУ, дня 3-го ЛИСТОПАДА ц. р. — в год. 8:00 веч.
Співає хор „ДУМКА"
•
Дня 4-го ЛИСТОПАДА ц. р. місцевий Відділ ОбВУА, при співучасті інших Комбатантських та Жіночих Організацій переводитиме біля українських Церков Великого Ню Йорку ТРАДИЦІЙНУ ПУБЛІЧНУ ЗБІРКУ ПОЖЕРТВ на Дар Українському Воєнному Інвалідові.
•
ВСЕ ГРОМАДЯНСТВО ЗАКЛИКАЄМО ДО ЯКНАЙБІЛЬШОЇ ЖЕРТВЕННОСТИ НА ЦЮ ВСЕНАРОДНЮ ЦІЛЬ.

ЛІТ.-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
у поклоні
Двом Велитням Української Культури
Т. ШЕВЧЕНКОВІ і М. ЛИСЕНКОВІ
— влаштовує —
в СУБОТУ, 24-го ЛИСТОПАДА 1962
у залі ЕТІКАЛ СОСАЙТІ,
при Ріттенгавз Сквер ч. 1906
КОНЦЕРТ
пісень М. ЛИСЕНКА до слів Т. ШЕВЧЕНКА.
Виконавець: ТЕОДОР ТЕРЕН, оперовий співак, баритон.
При фортепіяні: НАТАЛІЯ КОТОВИЧ.
Вступ на залю за програмками, по два доляри, для студіюючої молоді один доляр.
Початок — в год. 7:00 вечора.

Увага! Увага!
ВАШИНҐТОН,
БАЛТИМОРЕ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ й ОКОЛИЦЯ!
Об'єднання Українців Вашинґтону
— влаштовує
в суботу, 3-го листопада 1962 р.
Велику
ОСІННЮ ЗАБАВУ
в залі ГОТЕЛЮ ВАШИНҐТОН
Приграватиме українська музика
„ВЕСЕЛИЙ ЗВУК" з ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.
СМАЧНИЙ БУФЕТ — ДОБІРНЕ ТОВАРИСТВО.
БАГАТО НЕСПОДІВАНОК.
ПОЧАТОК: год. 8:30 вечора.

В четверту річницю смерти
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ
і БРАТА,
бл. п. митроф. протоєрея
МИХАЙЛА
ЗАПАРИНЮКА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
З ПАНАХИДОЮ
в П'ЯТНИЦЮ, 2-го ЛИСТОПАДА 1962
в год. 9:00 ранку
в Українській Православній Церкві Святої Тройці — ТРЕНТОН, Н. Дж.
в Українській Православній Церкві Пред. Богородиці — ОШАВА, Онт., Канада.
Приятелів і Знайомих та всіх Тих, кому ще дорога Його пам'ять, а Тих, що ділить віддаль від Його могили, просимо про щирі молитви за спокій душі Його.
Дружина — МАРІЯ
доньки — МАРІЯ, АДЕЛЯ і ІВАННА
сини — ІВАН і о. МИХАЙЛО
зяті — ІВАН і ЕДВАРД
внуки — МИХАЙЛО, ПЕТРУНЯ, ІВАННА, ДАВИД, ЛІНДА, АННА і РУТ
брати з родинами.

АЛЕКС БЕРЕЖНИЙ
Увага! НЮАРК та ПАССЕЙК! Увага!
Заходом Кравфорд Продукції
— виступить —
АЛЕКС БЕРЕЖНИЙ
зі своєю
ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОЮ ТАНКОВОЮ КОМПАНІЄЮ
•
15 СПІВАКІВ, ТАНЦЮРИСТІВ І МУЗИКАНТІВ.
ТАНЦІ і СПІВИ з УКРАЇНИ — ЕСПАНІЇ — АРҐЕНТИНИ ПАРАҐВАЮ — ВЕНЕСУЕЛІ — УГОРЩИНИ
НЮАРК, Н. Дж.
Неділя, 28-го жовтня 1962 року
год. 3:00 по полудні.
Українська Централя,
180 William Street
NEWARK, New Jersey
ПАССЕЙК, Н. Дж.
Неділя, 28-го жовтня 1962 року
год. 8:00 вечором.
Українська Централя,
240 Hope Avenue
PASSAIC, New Jersey

Вступайте в члени УНСоюзу!
12 гарних штук до забави
Український штукар
Ціна $0.30
Народний декляматор
Ціна $0.50
Василь Пачовський
Роман Великий
Трагедія в 5-ох діях
Ціна $1.00
Михайло Коцюбинський
Фата морґана
Ціна $0.50
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N.J.

Товариство Українських Інженерів Америки, Ню Йорк
запрошує своїх Членів і заінтересоване Громадянство
на
НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ
яка відбудеться
в суботу, дня 3-го листопада 1962 р.
в год. 12:30 по полудні,
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ — 2 Іст 79 вул., Ню Йорк 21, Н. Й.
ПОРЯДОК ДОКЛАДІВ:
Відкриття Конференції
1. інж. Ніна СИНЯВСЬКА — Ню Йорк: „Реформи технічної освіти в Україні (СРСР)"
2. інж. Роман АНДРУШКІВ — Нюарк: „Електронний стандарт напруги за помічю півпровідників"
3. інж. Ігор ВІТКОВИЦЬКИЙ — Вашинґтон: „Електронна температура йонізованої матерії під час електричних розрядів"
4. д-р інж. Іван ПЕЛЕХ — Віппані: „Вимірювання малих віддалей оптичною методою"
ПЕРЕРВА
5. інж. Анатоль ВОВК — Роґвей: „Стан української хемічної номенклятури в минулому і тепер"
6. д-р інж. Роман СЛИЖ — Скоч Плейнс: „До питання механізму піролізи бензолю при 1200° Цельзія"
7. проф. д-р Богдан ГНАТЮК — Філядельфія: „Людина в міжплянетних летах"
8. д-р інж. Петро ГРИЦАК — Кренфорд: „Реґулювання температури сателітів".
Керівник Конференції: інж. ЄВСТАХІЙ ЯРОШ — Ню Йорк.

ПРАЦЯ MALE & FEMALE

Хто пошукує за ПРАЦЕЮ,
прошу голоситися на адресу:
272 West 19th Street
NEW YORK CITY
Прошу питати за п. Марком Рубахом, який говорить по українськи.

Потрібний СУПЕРІНТЕНДЕНТ
Побажане подружжя.
2 гарні кімнати плюс доплата.
Довідуватись:
адвокат
Carroll CZALCZYNSKI
31 Saint Mark's Place
Manhattan, N. Y.

ПОТРІБНО КУХАРЯ і ПРИБИРАЛЬНИЦІ до праці на СОЮЗІВЦІ.
Може бути також подружжя.
Голоситись:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
Telephone: 5641

ПРАЦЯ HELP WANTED FEMALE

Молода ДІВЧИНА до праці при числах.
40 годин в тиждень.
Bronx, N. Y. — 172nd Street.
Постійна праця, приємні умовини. Писати до:
P. O. Box 23
HIGHBRIDGE STATION, N. Y.
52 Personel Dept.

ОПЕРЕЙТОРКИ, досвідчені при шитті суконок.
Секційна праця. Приємні умовини, постійна праця цілий рік.
CHIC DRESS
84 West Hoffman Avenue
Lindenhurst, N. Y. TU 4-0330

ПРАЦЯ HELP WANTED MALE

Досвідчений до НАПРАВИ
МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ
до дутих дерев'яних і мосяжних інструментів.
Добра платня, постійна праця приємні умовини. Робітня приємному світлі. Положення у Westchester County, NYC.
Кликати — Mr. EULEY
White Plains 9-8448

Досвідчені НАВИВАЧІ ТРАНСФОРМАТОРІВ
Добра фабрика. Постійна праця. Приємні умовини.
SIGNAL TRANSFORMER CO.
1661 McDonald Avenue
Brooklyn, N. Y. ES 6-0615

ФОРМАН
Мусить бути досвідчений при Setting up, Mouklers, DET. automat, Shapers, Knife Grinding. Добра платня, постійна праця, приємні умовини. Питайте за Mr. STRECH PY 8-0100 або пишіть:
P. O. Box 176 Copiague, L. I.

TAILOR — FITTER BUSHELMAN.
Досвідчений. Праця в крамниці при чоловічім одягу. — Добра платня, постійна праця. Добрі умовини праці.
Ask for Mr. NATHAN
New Rochelle 6-8602

HELEN'S BRIDAL SHOP
132 Branford Place
NEWARK 3, New Jersey
(n. High St. & Springfield Ave.)
• ШЛЮБНІ СУКНІ
• СУКНІ ДЛЯ ДРУЖОК
• ГРАДУАЦІЙНІ СУКНІ
• ВЕЧІРНІ
Всі сукні виконується на замовлення на місці
Гелена МАТУШЕВСЬКА
Tel.: MArket 3-1880

ДО ВИНАЙМУ

ДО ВИНАЙМУ два 6-кімн. апартаменти,
великі гарні кімнати. $67.00 місячно кожний. Власна олива на парове огрівання.
Mrs. C. MANDY
561 So. 12th Street
Newark, N. J.

Real Estate

Продасте ДІМ, ЗЕМЛЮ чи БІЗНЕС
в Bergen або Passaic County, чи бажаєте КУПИТИ — знайдете найкраще посередництво через п. Юрія ГУДЗОВСЬКОГО, при
EDWARD L. COSMY & CO. REAL ESTATE
Tel.: SW 6-3022 (New Jersey)

ФАРМА або ХАТА на ПРОДАЖ.
15 миль від Монтічело, Н. И.
За інформаціями писати:
Walter ROBAK
362 So. 21st Street
Irvington, N. J.

ACCORD, New York — БОНҐАЛА —
великий басейн, заля, вітальня, спорт, 120 чуд. акрів. Досконала доставка води, можна побільшити. Власник відходить на пенсію. — Sam STONE
ACCORD, N. Y.
Phone: Kerhonkson 3754
NYC: JE 8-7061 або FL 8-3110

ДОМИ на ПРОДАЖ
15-мешк., біля Фордгем Рд., Bronx, за $49,500. Готівки $13,500. Чис. дохід $2,500.
8-мешк., біля Бронкс Зоо-Парку. 2 апарт. можуть бути вільні, — за $30,000.
11-мешк., біля Пелгем Бей сабвею, за $45,000. Готівки $9,500. Чист. дохід $2,300.
10-род., з 2-ма крамницями, там же, за $30,500. Готівки $8,500.
2-родин., з крамницею, біля Бронкс Парку, сад, гараж, за $27,500.
Вигідні умови сплати. Є до продажу багато інших домів.
DRUIBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
(між 140-141 вул.)
AU 1-0194

УВАГА! УВАГА!
ЗРОБІТЬ ЦЕ САМІ.
MARY CARTER PAINT MART
КУПІТЬ 1 ГАЛЬОН,
1 ГАЛЬОН дістаєте ДАРОМ.
Гарантована якість. На складі вел. вибір Wallpaper зі знижкою до 30%. Відкрито від 8:30-5:30.
В четвер до 9:00.
160 East 3rd St., Mount Vernon
MO 8-4556

ПОДОРОЖУЙТЕ через COSMOS
найбільш досвідчене
БЮРО ПОДОРОЖЕЙ і ТУР на УКРАЇНУ, СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ і СХІДНЮ ЄВРОПУ.
ТЕПЕР • НОВА ПОДОРОЖ до МОНГОЛІЇ
через COSMOS
Відвідайте своїх кревних у всіх частинах Сов. Союзу.
COSMOS
допоможе спровадити Вам своїх кревних з Сов. Союзу і Схід. Європи.
За всіми інформаціями пишіть або телефонуйте:
COSMOS TRAVEL BUREAU
45 W. 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: CI 5-7711

НА СВЯТА
скора, гарантована посилка ПАКУНКІВ-ДАРУНКІВ до всіх частин Сов. Союзу через
COSMOS PARCELS
45 W. 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: CI 5-7905

РІЗНЕ

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС?
ПЕЧАТКА
АДРЕСОВА 3 лінії з пересилкою — $2.00
ТІЛЬКИ **2** ДОЛ.
ГУМОВІ і МЕТАЛЕВІ (SEALS)
— виробляє —
Roman IWANYCKYJ
2883 Wilkinson Avenue
BRONX 61, N. Y.
Телефон вдень: TA 3-8407
вечором: UN 3-2035

ДІТРОЙТ, Миш.
АПТЕКА НА ПРОДАЖ
Понад $90,000 річно. — Понад $30,000 інвентаря, лікеру $5,000. Три держ. реєстри-каси. Молодий чоловік, головно зі знанням української і польської мов має нагоду подвоїти. Продається з уваги на недугу. Аптека є в 2-пов. будинку, де є канцелярія лікаря і дентиста. Пишіть:
Box 4151 N.E. Station
DEARBORN, Mich.

JOSEPH RUTKOSKI WINES & LIQUORS
"When your spirits are low"
Комплетний склад домашніх та імпортованих вин і лікерів. Холоджені вина і шампани. Замовляйте на СВЯТА тепер. „Опаковане на дарунок від пляшки до пачки". Доставляємо на всі нагоди.
Кликати: SUnset 5-2644
2484 Merrick Road
Bellmore, L. I.

НЕЗВИЧАЙНІ МОДНІ ФУТРА
на замовлення — переоделювання — направи.
ПЛАЩІ, ЖАКЕТИ, СТОЛІ.
Найкраще виконання.
A. EDELSTEIN & SON
752 Broadway (8th St., 4th Fl.)
New York City GR 7-2922
Відвідайте нашу фабричну виставу. Засновано 1937.

Festival Restaurant
MADISON SQUARE HOTEL
40 East 26th St., N.Y.C.
Tel.: MU 3-2928
Власник литовець V. Steponis
Популярне місце зустрічей для українців. Дві залі для весіль й інших нагод.
ЕВРОПЕЙСЬКІ СТРАВИ і НАПИТКИ.

СМАЧНІ ХАРЧОВІ ПАЧКИ
ДО ВСІХ КРАЇН.
ПОВНА ГАРАНТІЯ
Жадайте наших цінників.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 28th Street
NEW YORK 16, N. Y.
MU 9-0598

ПАЧКИ до УССР
З оплаченим тут митом і всіми коштами. Ваші кревні не платять нічого.
МАТЕРІЯЛИ НА КОСТЮМИ, ПЛАЩІ, СУКНІ, СПІДНЄ і ВЕРХНЄ БІЛЛЯ. Всі ДОМАШНІ РЕЧІ щоденного вжитку. — Також ХАРЧОВІ ПАЧКИ.
Висилаємо також до РУМУНІЇ.
Купуйте в нас або приносіть свої речі.
На бажання цінники. Скора, ввічлива, солідна й уважна обслуга. Пишіть, телефонуйте, зайдіть до:
USAM CORPORATION
104 West 29th Street
New York 1, N. Y.
Tel.: CH 4-7898 (Store)

Шліть ГРОШІ до КРАЮ Тільки GRAMERCY
дає Вам
• ПОВНУ ГАРАНТІЮ
Ми маємо лайсенс Департаменту Банків і Забезпечень та бондовані на $20,000.00
• НАЙСКОРШУ ДОСТАВУ
около 10-14 днів
• ПОВНУ ВИПЛАТУ
Жадних відтягнень
• ПОСВІДКИ ВІДБОРЦЯ
Тільки ми видаємо підписані посвідки відбору на всі пересилки.
Ставка: 9 РУБЛІВ за $10
Оплата: до $35.00 — $3.50
понад $35.00 — 10%
Спеціялісти від 1947 р.
GRAMERCY — Dept. F
744 Broad St., Suite 925
Newark, New Jersey
PARCEL DEPARTMENT
118 E. 28th St., Suite 906
New York 16, N. Y.
N. Y. Telephone: MU 9-0598
Відкрито:
9-5:30 від пон. до п'ятниці.
В суботи від 10:00 до 1:00.
В неділю закрито.

ОДИНОКІ, ОРИГІНАЛЬНІ, ІМПОРТОВАНІ З ПОЛЬЩІ
СВІТОВОЇ СЛАВИ ГОРІЛКИ ЛІКЕРИ

Найкращого ҐАТУНКУ
Виборова 5.99*
ГОРІЛКА, 100 pf. 5th

Незрівняного АРОМАТУ трав з Біловежі
Зубрівка 6.77*
Bison ГОРІЛКА, 100 pf. 5th

З найліпшого ЖИТА, дозрівана роками в бочках по вині
Старка 6.99*
Old RYE WHISKEY, 100 pf. 5th

Традиційний польсько-литовський НАПИТОК на меді і корінцях
Крупник 7.27*
Honey LIQUEUR, 80 pf. 5th

На вибраних ВИШНЯХ досконала
Вишнівка 6.60*
CHERRY Cordial Dry, 80 pf. 5th

VODKA WYBOROWA

* Ціни в стейті Ню Йорку. В інших стейтах залежно від місцевого податку.

Жадайте тих імпортованих з Польщі напитків у Ваших місцевих складах з напитками, барах і тавернах. Якщо їх ще не мають, пришліть нам назву і адресу підприємства, а Ваші улюблені напитки будуть їм доручені.

До набуття в стейтах: New York, New Jersey, Connecticut, Massachusetts, Maryland, Pennsylvania, California, Florida, Washington, D.C.

IMPORTER
PARK, BENZIGER & CO., Inc.
75 West Street — NEW YORK 6, N. Y.
DISTRIBUTORS:

F & A DISTRIBUTORS	FLAGSTAFF LIQ. CO.
235-241 West First St.	536 Fayette St.
Bayonne, N. J.	Perth Amboy, N. J.
HE 6-8500, MI 2-4865	BI 3-3600
CAPITOL DISTR. CORP.	CHAS. J. NULTY
30-35 Thompson Ave.	65 Tolland St.
Long Island City L, N. Y.	E. Hartford, Conn.
EX 2-5500	BUtler 9-6845

ВИНА і ЛІКЕРИ імпортовані і тутешні маємо на складі
Olympia Liquors Inc.
82 East 4th St. — New York, N. Y.
FREE DELIVERY. Tel.: GR 5 8528

RESTAURANT

Yorkville's — приємне місце зустрічей
НАЙКРАЩА ЕВРОПЕЙСЬКА КУХНЯ
Щоденно вечорами: ТАНЦІ і ПРОГРАМА
Nick Aversano і його оркестра, Philip Victor, віртуоз акордіону, Sigrid і баритон Jay Gaynor.
Student Prince
(Передтим Cafe Wienecke)
207 East 86th Street
NEW YORK, N. Y.
близько 3rd Avenue
За РЕЗЕРВАЦІЄЮ прошу телефонувати:
AT 9-8230
і питатися за BETTY.

Cafe Geiger
ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St.
(b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel.: RE 4-4428
Щоденно КОНЦЕРТ від год. 4:00
Найліпша нім. кухня — Ланчі — Обіди
Знамените печиво з власної пекарні.

Увага! Увага!
ІРВІНГТОН, МЕЙПЛВУД, НЮАРК та ОКОЛИЦІ!
Висилайте свої ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ на СВЯТА вже ТЕПЕР через одиноке
УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
COSMOS PARCELS EXPRESS CO.
762 Springfield Avenue — IRVINGTON 11, N. J.
Телеф.: ES 2-4685
НА СКЛАДІ маємо великий вибір товару, по низьких цінах. Пакунки висилається прямо з нашого бюра. Доставка скора та гарантована. Приймаємо також поштові замовлення.
Бюро відкрите:
ЩОДЕННО — від год. 9:00 рано до 6:00 вечора.
В СУБОТУ і НЕДІЛЮ — від 9:00 рано до 4:00 по пол.
СТЕФАН і ЛЮБА ФЕДОРОВСЬКІ

Антологія поезії поляглих, розстріляних, замучених і засланих українських поетів в р.р. 1920-1945,
„ОБІРВАНІ СТРУНИ"
Вибір передмова й довідки
БОГДАНА КРАВЦЕВА
Ціна $3.00 — Замовляти:
Svoboda Book Store
81-83 Grand St., JERSEY CITY 3, N. J.

PACKAGES SERVICE

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by VNESHPOSILTORGH)
Ввічливо повідомляємо всіх наших давніх клієнтів і багато нових, що тепер висилають через нашу фірму, що доставка пакунків до СССР продовжується.
Маємо уповноваження ВНЕШПОСИЛТОРГУ продовжувати висилку пакунків, за які ми гарантуємо доставу і то дуже скору.
Всі наші відділи мають великий вибір товарів (текстильні, шкіра і т. д.), по дуже сприятливих цінах. Наші відділи, подані внизу, дають найліпшу обслугу та спеціяльну увагу до кожного клієнта.

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave. Phone	AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y. — 135 — W. 14th St.	CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Ave.	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	DI 5-8808
IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street	MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Club Bldg.)	RI 3-0440
Відділ у Vineland відчинений тільки у п'ятн., суб. і неділі.	
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	FO 3-8509
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 — 5th Avenue	RI 3-0440
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Ave.	PO 5-5892
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N. W.	OL 8-2256
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue	VI 1-5355
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	GR 2-6387
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue	CH 6-4724
YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Avenue	GR 6-2781

Відкрито: від СЕРЕДИ до П'ЯТНИЦІ — год. 5-9 веч.
в СУБОТИ: 10-9; в НЕДІЛЮ: 1-6 веч.

Висилайте Ваші ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
через найстарше
УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО в НЮ ЙОРКУ,
тепер під назвою:
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd AVENUE — між 8-9 вулицями
NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 5-7430
Посилки опаковуємо і висилаємо прямо з нашого бюра під лiценцією:
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY.
ДОСТАВУ ПОСИЛОК ГАРАНТУЄМО ОСОБИСТО
І ПОВНІСТЮ.
НА СКЛАДІ маємо невичерпаний вибір МАТЕРІЯЛІВ, СВЕТЕРІВ, ХУСТОК, ШКІРИ та всього іншого, потрібного для висилки, по КОНКУРЕНЦІЙНИХ ЦІНАХ.
Рівнож приймаємо ПОШТОВІ ЗАМОВЛЕННЯ з-поза НЮ ЙОРКУ та інших стейтів.
Користуючи нашим довголітнім досвідом, ми доложимо всіх старань, щоб Ваші посилки були для Вас найдешевшими, а для Ваших Рідних найбільш корисними.
Бюро відчинене:
ЩОДЕННО — від 8:30 рано до 7:00 вечером,
в НЕДІЛІ — від 9:00 рано до 3:00 по пол.
РОМАН ГАНКЕВИЧ — власник.

Висилайте ПАКУНКИ-ДАРУНКИ через:
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
46 WHITEHEAD AVE. — SO. RIVER, N. J.
Tel.: CLifford 7-6320
Наша добре відома компанія висилає ПАКУНКИ на УКРАЇНУ, ВІЛОРУСЬ й інших республік СССР, з оплаченим тут митом.
Ці ПАКУНКИ висилається прямо з пошти в So. River. Всі пакунки ЗАБЕЗПЕЧЕНІ, а доставка ГАРАНТОВАНА. Висилаючий одержить посвідку з пошти, як також повідомлення скорої доставки.
В цьому відділі має великий ВИБІР різних матеріялів й інших товарів, досконалої якости, по умірковених цінах.
Пакунки приймається в СУБОТУ і НЕДІЛЮ — в год. 9:00 рану — 4:00 по пол. Для наших гостей ЧЕМНА та ВВІЧЛИВА обслуга.

ВЕЛИЧАВЕ ВІДКРИТТЯ
NORDMENDE Sterling HIGH FIDELITY
AM-FM-SW
STEREO CONSOLE
• 8 голосників
• 40 Watt output
• Pesh-Pull in each channel
• ГАРАНТІЯ коротких хвиль
• Щадите $200.00 від нормальної ціни.
GERMAN Hi-Fi CENTER
YORKVILLE
1574 Third Avenue (88th St.) NYC — EN 7-3366
QUEENS
Ridgewood 58-24 Myrtle Avenue — EM 6-5450
(Напроти Ridgewood Saving Bank).

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St
Tel.: GR 3-3550 New York City
На СВ. МИКОЛАЯ в Арці є добра книжка — для дітей і для старших.

РІЗНЕ

МОРОЗ НА ПОЛІ,
ВВЕСЬ МЕД В СТОДОЛІ,
МИЛІ ВДЖІЛКИ НАНЕСЛИ,
МЕДУ ДОВОЛІ.
Вистарчить для них і для добрих людей.
Малі закупна полагоджується
в СУРМІ
11 East 7th Street
NEW YORK 3, New York.
За більшим купном, по ціні гуртовій, просимо звертатися до:
SURMACH APIARY,
169 W. Saddle River Rd.
SADDLE RIVER, N. J.
МЕД гречаний, конюшиновий і липовий.

НОВИЙ і УЖИВАНИЙ ОДЯГ
відповідний на висилку до ЕВРОПИ.

Чол. убрання (уж.) від	$ 8.00
Чол. убран. (нові) від	15.00
Чол. плащі (уж.) від	8.00
Чол. плащі (нові) від	15.00
Жін. плащі (нові) від	7.00
Жін. доцвенки (нові) від	6.90
Жін. суконки (шовк, вовна) від	3.00
Муж. 100% вовняні штани (уживані) від	4.00

Szabadi de Lux
1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Streets)
NEW YORK CITY
TR 6-7460
Відкрито:
від 10:00 рано до 7:00 веч.
від понед. до суботи вкл.

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧІ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ
ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 пігулок $4.00;
На нерви — зелові пігулки No. 91—100 шт. — $4.00;
При зміні життя — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого міхура — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При боляках шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50
KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N.Y.

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Te.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

АКРИ ВИСОКО СУХО $749
Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.
Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Висока потенціяльна вартість ґрунтів на Лонг Айленді вказує відразу купцеві, що варто інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали 5 років тому, за $99 за акр, коштує тепер по $3.000 за акр. Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!
$49 ЗГОРИ — по $10 МІСЯЧНО
Зразковий „бонґало" при Jericho Turnpike, Rt. 25. — 3 miles past Smithtown. Also NEW OFFICE on Jericho Turnpike Rt. 25. — 1 mile east of Smithtown Bypass & 376 Jericho Tpk., Selden.
K. H. LEEDS
300 Hawkins Avenue — LAKE RONKONKOMA, L. I.

З Ф-Лиса Микити...

Хто в Джемейці не бував
Той не бачив і не знає
Що КУЗЬМИНСЬКИЙ продає

В нього хат, палат і ганків
Що не тільки для підпанків
Але й бідний купить дім.

Як готівки Вам бракує,
Бо вже жінка не працює,
Він Вам два морґеджі дасть.

Тож спішіть поки ще сухо
Він наставить своє вухо
Буде слухать всіх бажань.

Дім великий, чи маленький,
Мурований чи біленький
В нього все у книзі є.

UNITED REAL ESTATE CO.
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA 32, N. Y.
Tel.: OL 8-6330